

поширення об'єктів, що містять дитячу порнографію, або примушування неповнолітніх до участі таких об'єктів; 14.03.2018 р. був прийнятий Закон України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту дітей від сексуальних зловживань та сексуальної експлуатації», яким було посилено відповідальність членів сім'ї та близьких родичів неповнолітнього за вчинення сексуальної розпусти.

Хоча й використання неповнолітніх віком до шістнадцяти років у створенні порнографічної продукції для власного користування й можливо кваліфікувати як злочини проти статеві свободи та недоторканості, вбачаємо необхідним передбачення окремої відповідності за це діяння. Такі зміни були запропоновані у Проекті Закону про внесення змін до статті 301 Кримінального кодексу України (щодо ввезення, виготовлення, придбання, зберігання, завантаження, надання доступу, збуту і розповсюдження порнографічних предметів) № 9028 від 03.09.2018 р. Вбачаємо, що внесення зазначених змін до ст. 301 КК України є актуальним, проте дієвими воно можуть стати лише із розробкою методики доказування кримінальними процесуальними засобами факту вчинення подібних діянь.

Одержано 19.04.2019



УДК 343.222(477)

Юрій Андрійович БІРІН,

курсант групи Ф4-201 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Фоменко М. В.

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ НЕОСУДНОСТІ ОСОБИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

Питання щодо визначення та характеристики суб'єкта злочину завжди були і є актуальними. Одними із найбільш спірних у цій сфері лишаються проблеми осудності та неосудності. Адже не зважаючи на те, що поняття осудності та неосудності є кримінально-правовими поняттями, вони наповнені психологічним змістом, оскільки їхні ознаки характеризують психічну діяльність особи під час вчинення нею злочину.

Необхідно зазначити, що законодавець передбачив поняття осудної особи – обов'язкової умови суб'єкта злочину, у ч. 1 ст. 19 КК України. Осудною визнається особа, яка під час вчинення злочину могла усвідомлювати свої дії (бездіяльність) і керувати ними. Поняття неосудності є похідним від поняття осудності та по суті є його антиподом. Особа, що визнана неосудною, не несе кримінальної відповідальності за вчинене суспільно небезпечне діяння незалежно від його тяжкості.

Поняття стану неосудності введено законодавцем у ч. 2 ст. 19 КК України. Виходячи з нього, особа, діючи в стані неосудності, фактично не може усвідомлювати три юридично значимих обставини: 1) фактичну сторону

своїх дій; 2) соціальну значимість вчинених нею дій, тобто їхню суспільну небезпечність; 3) причинний зв'язок між своїми діями та їх суспільно небезпечним результатом.

На сьогодні формула неосудності складається з двох частин: медичного та юридичного критеріїв. Ці два аспекти чітко закріплені в законодавстві.

Медичний (біологічний) критерій неосудності пов'язаний із хворобливою природою психічного розладу здоров'я людини. До таких видів розладу належать хронічне психічне захворювання, тимчасовий розлад психічної діяльності, недоумство чи інший хворобливий стан психіки (ч. 2 ст. 19 КК України). Варто зазначити, що наявність медичного критерію ще не дає підстави для отримання висновку про неосудність особи, а є тільки підставою для встановлення юридичного критерію, за яким вже остаточно визначається стан неосудності.

Юридичний критерій неосудності свідчить про глибину ураження психіки особи та виражається у нездатності особи усвідомлювати характер та суспільну небезпеку діяння (бездіяльності) та у нездатності особи керувати власною поведінкою сааме внаслідок наявності психічного захворювання, тобто медичного критерію.

Осудність та неосудність – це реальні правові явища, проте своє вираження в законі вони знаходять лише у вигляді понять, які позначають відповідними правовими термінами.

Отже, правильне визначення змісту цих понять залежить не тільки від їхнього функціонального призначення у кримінально-правовому регулюванні, але й від того, наскільки адекватно їхні ознаки будуть відображувати інтелектуально-вольові процеси психічної діяльності людини. Тому питання «осудності» та «неосудності» як кримінально-правових категорій, а також відмінностей між ними і реалізація в практичному застосуванні залишаються відкритими та потребують законодавчого закріплення.

Одержано 28.04.2019



УДК 343.614

Наталія Іванівна БОЖКО,

курсант групи Ф2-201 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Фіалка М. І.

СПОСІБ УЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА ОЗНАКА ДОВЕДЕННЯ ДО САМОГУБСТВА

Особливої актуальності нині набуває проблема кримінально-правової оцінки діянь інших осіб, причетних до самогубства. В деяких випадках самогубство може бути наслідком попереднього, спрямованого на нього, соціально небезпечної поведінки інших осіб. Крім того, не виключені випадки використання витончених і підступних способів позбавлення життя іншої особи, коли фактично вчинене вбивство зовні виглядає як інша подія – самогубство. Такі діяння потрапляють в поле зору кримінального законодавства.